

РЕШЕНИЕ

№ 15237

гр. София, 22.08.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 76 състав,
в публично заседание на 24.07.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Пламен Панайотов

при участието на секретаря Снежана Тодорова, като разгледа дело номер **6622** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл. 145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 40, ал. 2 от Закона за достъп до обществена информация /ЗДОИ/.

Образувано е по жалба на СДРУЖЕНИЕ „ГРАЖДАНСКА ПЛАТФОРМА“, с ЕИК[ЕИК] [населено място], действащо чрез председателя на УС – П. В. С. против Отказ ЦИК-ЕПНС-21-1354/1/ / 2024 на ЦИК по заявление с рег. № ЦИК-ЕПНС-21-1354 от 11.06.2024. на Председателя на ЦИК . По делото е изискана и приложена административната преписка .

Обосновават се съображения за незаконосъобразност на оспорения административен акт, поради немотивираност, неправилно прилагане на материалния закон и несъответствие с целта на закона. Излагат се доводи, че ЦИК като задължен субект по ЗДОИ е следвало задължително да предостави заявената информация и отказът им се явява незаконосъобразен. Акцентира се на признанието на ответната страна , че исканата информация е налична , но не във вида на справка. Посочва се аргумент за надделяващ обществен интерес от предоставяне на исканата информация. Претендира се отмяната на оспореното решение и задължаване на ЦИК за нейното предоставяне, както не се претендира присъждане на направените по делото разноски.

Ответникът – Председателят на Централната изборителна комисия , чрез процесуалния си представител юрк. Н. Т. изразява становище за неоснователност на

жалбата. Намира, че така поисканата информация не се съдържа по критериите, по които е посочено в заявлението и е необходимо допълнително нейното систематизиране. По отношение на информацията по т. 4 от заявлението излага становище, че същата е достъпна на интернет страницата на ЦИК и в този смисъл е предоставена.

Административен съд София-град след като обсъди доводите на страните, прецени представените по делото доказателства и извърши проверка на оспорения акт в съответствие с разпоредбата на чл. 168 от АПК, за да се произнесе съобрази следното:

Административното производство е образувано по заявление на СДРУЖЕНИЕ „ГРАЖДАНСКА ПЛАТФОРМА“, с ЕИК[ЕИК] гр.С., действащо чрез председателя на УС – П. В. С. с вх. № ЦИК- ЕПНС -21-1354 от 11.06.2024г., с което е направено искане за предоставяне на следната обществена информация :

1. Колко протоколи за установен проблем при отпечатване на бюлетина/бюлетини от машинно гласуване са съставени от секционни комисии в изборния ден и в кои секции? Има ли и колко са сигналите за несъставяне на протокол, съгласно указанията на ЦИК?

2. Във всички случаи ли по т. 1 на избирателят е била предложена “заместваща” хартиена бюлетина и той е гласувал и ако не колко са случаите, в които избиратели не са успели да упражнят редовно правото си па вот за някой от двата вида избори?

3. Колко сигнали от граждани има подадени до РПК/ЦИК, че не им е било предложена “заместваща” хартиена бюлетина при възникване на проблема и те не са успели да упражнят вота си за ЕП и/или НС?

4. Налице ли е официално потвърждение от производителя и/или поне от доставчика на специализираните устройства за машинно гласуване /машините/, че използваната хартия на изборите за ЕП/НС съответства на 100% на техните спецификации и изисквания, за да работят машините безпроблемно, вкл. че въведените „защити“ на бюлетините (холограми, воден знак и т.н.) не смущават нормалната работа на машините?

5. Моля при положителен отговор по т. 4. същото да ни бъде предоставено като заверено копие.

В заявлението е посочен и предпочитания начин на получаване на посочената информация.

Административното производство е приключило с постановяване на Решение с изх. ЦИК- ЕПНС -21- 1354-(1)25.06.2024г на Председателя на ЦИК, с което по т. 1,2 и 3 с налице изричен отказ, а по т. 4 и 5 е предоставила линк към интернет страница. В Решение с изх. ЦИК- ЕПНС -21- 1354-(1)25.06.2024г. е посочено, че „По въпросите в точки 1, 2 и 3 от заявлението за достъп до обществена информация Централната избирателна комисия счита, че исканата информация не може да бъде предоставена, тъй като за целта на предоставянето ѝ трябва да бъде създавана като изрична справка

по искането, защото не е налична в ЦИК в този ѝ вид. “ Жалбоподателят твърди, че представеният линк , като отговор на т.4 и 5 в заявлението е неактивен и не съдържа исканата информация.

Въз основа на така установеното от фактическа страна, настоящият съдебен състав обосновава следните правни изводи:

Жалбата е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА. Подадена е срещу акт, който може да бъде оспорен по съдебен ред и от лице, легитимирано да го направи в качеството си на неблагоприятно засегнат адресат, доколкото с него е отказан достъп до търсена информация. Жалбата е подадена в законоустановения срок.

Разгледана по същество жалбата е ОСНОВАТЕЛНА по следните съображения:

В предварителен порядък за пълнота на проверката по чл. 168 от АПК, следва да се отбележи, че оспореното решение е издадено от компетентен административен орган - "задължен субект" по смисъла на чл. 3, ал. 1 от ЗДОИ.

Обществените отношения, свързани с правото на достъп до обществена информация са уредени в ЗДОИ. Редът и условията за предоставяне на достъп до обществена информация са подробно регламентирани в глава III на ЗДОИ. В чл. 28, ал.1 от ЗДОИ е установено изрично задължение на субектите по чл. 3 да разгледат подадените до тях заявления за достъп до търсената информация, като това задължение е скрепено със срок - не по-късно от 14 дни след датата на регистриране на заявлението. Съгласно, ал. 2 на чл. 28 ЗДОИ в определения от закона срок органите или изрично определени от тях лица вземат решение за предоставяне или за отказ от предоставяне на достъп до исканата обществена информация, за което уведомяват писмено заявителя.

По силата на чл. 38 от ЗДОИ административният орган е задължен в решението си за отказ за предоставяне на обществена информация да посочи правното и фактическо основание за отказ по този закон, при наличие на изпълнена процедура по глава Трета от закона (чл. 24 и сл.). Нарушаването на така установената в закона форма и съдържание на произнасянето на задължения по закона субект по отправено до него искане за достъп до обществена информация представлява нарушение по чл. 146, т. 2 от АПК. В настоящия случай, в оспорения административен акт липсва посочване на правното основание за постановяването му. Не е посочена нито една от визираните в чл. 13, ал. 2 от ЗДОИ хипотези на ограничаване на правото на достъп до обществена информация, нито е посочено някое от установените в чл. 37 от ЗДОИ основания за отказ. Като фактическо основание административният орган се е задоволил единствено да посочи, че исканата информация не може да бъде предоставена, тъй като за целта на предоставянето ѝ трябва да бъде създавана като изрична справка по искането, защото не е налична в ЦИК в този ѝ вид. Също така, в мотивната част на оспореното решение липсват мотиви за наличието или липсата на надделяващ обществен интерес, съгласно установената в чл. 13, ал. 4 от ЗДОИ забрана за ограничаване на правото на достъп до служебна обществена информация при наличието на надделяващ обществен интерес. Липсата на изложени мотиви в

изтъкнатата насока възпрепятства упражняването на съдебен контрол за законосъобразност на оспореното решение по отношение на забрана по чл. 13, ал. 4 от ЗДОИ.

Това нарушение по същността си представлява самостоятелно основание за отмяна на оспорения отказ, тъй като от една страна ограничава правото на защита на неговия адресат, а от друга възпрепятства осъществяването на съдебния контрол за законосъобразност.

На следващо място, с оглед разрешаването на правния спор следва да се посочи, че ЗДОИ регламентира един от правните способи за упражняване на конституционното право на достъп до информация. В чл. 2, ал. 1 от ЗДОИ законодателят е дал легална дефиниция на понятието обществена информация, достъпът до която законът регламентира. Именно по отношение на тази информация законодателят е вменил изричното задължение на задължените, по смисъла на чл. 3, ал.1 от ЗДОИ, правни субекти да я предоставят. Разбира се, ЗДОИ не е средство за получаване на всякаква информация от държавните органи. Член 4, ал.1 от ЗДОИ определя, че законът се прилага тогава, когато в друг закон не е предвиден специален ред за търсене, получаване и разпространяване на такава информация. В настоящия случай, не се твърди и не се установява от данните по делото да е налице друг специален ред за достъп до исканата информация, дерогиращ приложимостта на нормите на ЗДОИ. Легалната дефиницията на понятието "обществена информация" е дадена в разпоредбата на чл. 2, ал. 1 от ЗДОИ, съгласно която обществена информация по смисъла на този закон е всяка информация, свързана с обществения живот в Република България и даваща възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закона субекти. Съгласно цитираното определение в обхвата на "обществена информация" по смисъла на ЗДОИ попадат всички данни относно обществения живот, съдържащи се в документи и други материални носители на данни, създавани, получавани или съхранявани от задължените по ЗДОИ субекти. Съгласно чл. 9 от ЗДОИ обществената информация е официална и служебна, като според разпоредбата на чл. 10 от ЗДОИ официална е информацията, която се съдържа в актовете на държавните органи и на органите на местното самоуправление при осъществяване на техните правомощия, а съгласно чл. 11 от ЗДОИ служебна е информацията, която се събира, създава и съхранява във връзка с официалната информация, както и по повод дейността на органите и техните администрации. С оглед на тези легални определения и предвид наличната информация по делото, настоящият съдебен състав намира, че информацията, по отношение на която е постановен отказ за предоставяне, е обществена по своя характер, тъй като е свързана с обществения живот в Република България и даваща възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закона субекти.

Целта на ЗДОИ и законово регламентирани гаранции за осъществяване правото на достъп до обществена информация, е да се даде възможност на гражданите и организациите да се запознаят със съществуващата информация, която вече е създадена, обработена и се съхранява в административните органи. Следователно правото на достъп по реда на ЗДОИ е ограничено единствено до съществуваща и

налична обществена информация.

В настоящия случай, по делото не е спорно, че поисканата от оспорващата информация отговаря на законовото определение, тъй като с получаването ѝ ще си създаде мнение относно дейността на задължения субект. Квалифицирането на исканата информация като обществена е достатъчно основание за възникване на задължението на ответника, при спазване на принципите, прогласени в нормата на чл. 6 ЗДОИ, да осигури достъп на молителя до нея.

Въз основа на фактическото основание за постановяване на коментирания отказ може да се направи извод, че той е незаконосъобразен. Действително, за да възникне задължение за субекта по чл. 3 от ЗДОИ да предостави достъп до обществена информация, правото трябва да бъде надлежно упражнено по реда на чл. 24 и сл. от ЗДОИ от заявителя, както и да съдържа описание на исканата информация, съобразно чл. 25, ал. 1, т. 2 от ЗДОИ. За да се счита, че е изпълнено нормативното изискване по цитираната разпоредба, е достатъчно исканата със заявлението информация да бъде посочена по начин, който да дава възможност на органа да разбере с искане за предоставяне на каква точно информация е сезиран. По аргумент от разпоредбата на чл. 2, ал. 2 от ЗДОИ, регламентираща, че информацията по чл. 2, ал. 1 от ЗДОИ е обществена независимо от вида на нейния материален носител, следва да се приеме, че самият закон поставя знак на равенство между информацията, съдържаща се в един документ, и самия документ като неин материален носител. Съгласно константната съдебна практика, искането за предоставяне на копие от документ е равносилно на искане за достъп до съдържащата се в документа информация, като в този смисъл дали се иска конкретният материален носител на информацията или се иска описателно самата информация, е ирелевантно за дължимостта ѝ, ако са налице останалите предвидени в закона предпоставки за нейното предоставяне. Единствено релевантно в случая е, че исканата със заявлението обществена информация е налична и се съхранява на законово основание в ответника. В случая, поисканата информация касае именно упражняването на правомощията на ЦИК и дали те са изпълнявани добросъвестно и в обществен интерес.

От друга страна, съгласно нормата на чл. 32, ал. 1 от ЗДОИ, когато органът не разполага с исканата информация и има данни за нейното местонахождение, в 14-дневен срок от получаване на заявлението той препраща съответното заявление, като уведомява за това заявителя. В настоящия случай, сезираният орган сам е заявил, че разполага с исканата информация. Спазвайки предписания ред в ЗДОИ, органът е следвало да предостави исканата информация във вида в който е налична, а не да постанови отказ, посочвайки, че “ не може да бъде предоставена, тъй като за целта на предоставянето ѝ трябва да бъде създавана като изрична справка по искането, защото не е налична в ЦИК в този ѝ вид “. Органите са длъжни винаги да се произнесат по подадените до тях заявления, вкл. да искат уточнения и прецизиране на същите, ако считат, че са нередовно направени / чл. 29, ал. 1 ЗДОИ/, респ. да мотивират отказа при преценка за основания за това. В случая, че не е ясно точно каква информация се иска или когато тя е формулирана много общо, заявителят се уведомява за това и на основание чл. 29, ал. 1 ЗДОИ на заявителя се дават указания да уточни предмета на исканата обществена информация. Съгласно разпоредбата на

чл. 29, ал. 2 ЗДОИ, ако заявителят не уточни предмета на исканата обществена информация до 30 дни, заявлението се оставя без разглеждане. Видно е, че сезираният орган е длъжен на основание чл. 29, ал. 1 ЗДОИ да даде конкретни указания на заявителя и да му предостави възможност да уточни заявлението, като едва при неизпълнение на тези указания може да остави заявлението без разглеждане на основание ал. 2 от цитираната разпоредба. Същото задължение за сезирания орган произтича и от общата разпоредба на чл. 30, ал. 2 АПК, задължаваща го при нередовно искане, да даде ясни и конкретни указания до сезиралото го лице за отстраняване на нередовностите, както и предупреждение, че при неизпълнение на указанията производството ще бъде прекратено. Със процесното заявление за достъп до обществена информация не се иска създаване на нова информация, която да съдържа мнение, оценка или становище на задължения субект във връзка със съхранявана при него информация, а напротив – предоставяне на създадена и съхранявана при органа информация, касаеща дейността му. В тази връзка обобщаването на данни от съществуваща документация, за да се предостави информацията не изисква създаването на качествено нов (по съдържание) документ като носител на информация, а само систематизирането на вече съществуваща такава информация.

Съдът счита, че в т. 5 от заявлението е указан предпочитаният от заявителя начин на получаване на поисканата обществена информация в т. 4 и той е изпращане на заверено копие. Органът следва да изпрати исканата обществена информация именно по този начин, за да изпълни в цялост задължението си.

Не на последно място, липсват данни от страна на административния орган да е извършена преценка за наличието или липсата на надделяващ обществен интерес. Разпоредбата на чл. 13, ал.4 от ЗДОИ постановява, че достъпът до служебна обществена информация не може да бъде ограничаван при наличие на надделяващ обществен интерес. Наличието на надделяващият обществен интерес е дефинирано в §1, т.6 от Допълнителните разпоредби на ЗДОИ – когато чрез исканата информация се цели разкриване на корупция и на злоупотреба с власт, повишаване на прозрачността и отчетността на субектите по чл. 3 ЗДОИ. В настоящия казус, следва да се приеме, че тъй като чрез исканата информация заявителят може да си състави мнение относно законосъобразното провеждане на цялата процедура по провеждането на избори за Народно събрание, в случая е налице надделяващ обществен интерес, който дерогира ограничението на достъпа.

Така допуснатото от ответника нарушение на административно производствените правила е съществено и представлява самостоятелно основание за отмяната на акта - чл. 146, т. 3 от АПК.

По изложените съображения, оспореният отказ за достъп до обществена информация следва да бъде отменен, а преписката да се върне на административния орган за ново произнасяне, при спазване на изискването за форма и излагане на конкретни фактически и правни основания. При новото произнасяне, ответникът следва да съобрази и

разпоредбата на чл. 13, ал. 4 от ЗДОИ, съгласно която достъпът до служебна обществена информация не може да се ограничава при наличие на надделяващ обществен интерес.

При този изход на спора разноските са в тежест на ответника, а право на присъждане на разноските възниква само за жалбоподателя, но същия не претендира разноски.

С оглед на това и на основание чл. 172, ал. 2, чл. 173, ал. 2 и чл. 174 от АПК Административен съд София - град, Второ отделение, 76-ти състав

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалба на Сдружение „ГРАЖДАНСКА ПЛАТФОРМА“, с ЕИК[ЕИК] [населено място], действащо чрез председателя на УС – П. В. С. отказът на Председателя на ЦИК за предоставяне на обществена информация, обективиран в писмо изх.№ ЦИК-ЕПНС-21-1354/1/ / 2024 на ЦИК по заявление с рег. № ЦИК-ЕПНС-21-1354 от 11.06.2024.

ВРЪЩА административната преписка на председателя на ЦИК за произнасяне с мотивиран акт по заявление за достъп до обществена информация с рег. № ЦИК-ЕПНС-21-1354 от 11.06.2024. на Сдружение „ГРАЖДАНСКА ПЛАТФОРМА“, с ЕИК[ЕИК] [населено място], действащо чрез председателя на УС – П. В. С. при спазване на законоустановените срокове и при съобразяване указанията по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите на решението.

Решението не подлежи на касационно оспорване на основание чл.40, ал.3 ЗДОИ.